

anses det att man med stöd av allemansrätten fritt kan skida över åkrar på vintern, men här måste man konstatera att vintertida aktivitet på åkrarna ofta kan påverka sommarens odlingar varför försiktighet bör iaktas även då.

Trädesåkrar och skyddsremsor

Det är tveksamt om man kan anse att det är det utan vidare är tillåtet att promenera, cykla eller rida på trädesåkrar. När risken för orsakande av skada ökar, bör man alltid komma överens med markägaren om åkerns användning. Vallen på skyddsremsor bör hållas hel, varför till exempel ridning inte kan anses vara tillåten där eftersom hästarnas hovor kan söndra remsans växttäck.

Djurbeten

Betesmarker är områden som har tagits i särskilt bruk då djuren är där och därför gäller inte allemansrätten dessa områden. Betesmarker bör alltså inte beträdas utan godkännande av ägaren. Djuren är också vana med en viss person och främmande människor kan framkalla oväntade reaktioner hos dem. Hundar får naturligtvis inte heller släppas lösa på betesmark.

Skog

I strafflagen finns en av de fåtaliga skrivna reglerna om allemansrätt. Där sägs att det inte är straffbart att samla in torra grenar, kot-

Bild: futureimagebank.com

Som öppen eld anses inte t.ex. eldstäder från vilka elden inte kan komma åt att sprida sig via marken eller på grund av gnistor.

tar eller nötter som har fallit till marken, plocka vilda bär, svampar och blommor eller, med undantag av lav och mossa, insamla andra sådana naturprodukter. Är det fråga om fridlysta växter får de givetvis inte plockas fritt, utan fridlysningsbestämmelserna ska iakttas.

Att ta tillvara andra produkter än dessa är inte tillåtet. Insamlande av lav och mos-

sa förutsätter alltid markägarens tillstånd. Kottar och nötter som sitter fast i träden och buskarna får inte plockas, däremot får man plocka dem om de har fallit ner på marken.

Huruvida det är tillåtet att plocka rönnbär och enbär med stöd av allemansrätten är oklart. Enligt strafflagens bestämmelser är det inte tillåtet att bryta grenar från

Bild: futureimagebank.com

Med stöd av allemansrätten är det oklart om det är tillåtet att plocka t.ex. rönnbär eller enbär.

träd eller ta andra delar från träden. Om bären i träd är sådana traddelar som inte får insamlas eller vilda bär som får plockas kan diskuteras. Enbären är biologiskt sett kottar, fastän de benämns och upplevs som bär. Därför är det oklart om enbär får plockas med stöd av allemansrätten.

Att plocka blommor är alltså tillåtet i liten skala. Om man samlar mycket växter till exempel med hjälp av en skära kan det jämföras med grässlåtter som är straffbart om inte markägaren har gett sitt samtycke. Solrosor, snittblommor och andra kultiverade växter får givetvis inte plockas med stöd av allemansrätten.

Fredade områden

Det att ett område utgör ett naturskyddsområde eller att det hör till Natura 2000-nätverket utgör i sig inget hinder för att utöva de rättigheter som allemansrätten medger. Om bevarandet av områdets växtlighet eller djurliv så kräver, kan begränsningar att röra sig på naturskyddsområden utfärdas.

Gränserna för statens naturskyddsområden har i regel märkts ut i terrängen. Om begränsningar i allemansrätten gäller på området finns dessa i ordningsreglerna för området eller i de fredningsbestämmelser som har getts då naturskyddsområdet grundades.

På enskilda vägar kan man tillfälligt röra sig med stöd av allemansrätten.

I nationalparkerna som finns på statens områden kan man i allmänhet röra sig fritt inom ramen för den normala allemansrätten med undantag för de områden där det har utfärdats begränsningar. Det är på mindre än fyra procent av områdena där begränsningar har utfärdats.

Naturreservat kan inrättas på statens områden om området har betydelse för att den naturvetenskapliga utvecklingen ska säkras eller för vetenskaplig forskning eller undervisning. I naturreservaten är det inte tillåtet att röra sig annat än på särskilt anvisade vägar, stigar och områden om inte Forststyrelsen har gett tillstånd till det.

I fredningsbestämmelserna för privata naturskyddsom-

råden kan man begränsa allemansrätten, om skydd av växtligheten eller djurlivet så kräver. Begränsningar finns sällan på andra områden än fåglarnas häckningsområden.

När upprätthållandet av skogens biologiska mångfald, naturvärden eller någon annan skogsanvändning än sådan som hänför sig till virkesproduktion beaktas vid skötsel- eller skogsanvändningsåtgärder i större utsträckning än vad lagstiftningen ålägger markägaren eller när det gäller skyddet av vissa skogsbiotoper som är skyddade direkt med stöd av lagen kan skogsägaren beviljas miljöstöd för skogsbruket om merkostnaderna av skyddet är mer än ringa. Även inom programmet för skyddet av skogarna i södra